

Spor Yönetiminde Schadenfreude (Başkanının Üzüntüsünden Keyif Alma Duygusu) Etkisi: Kavramsal Bir İnceleme

The Schadenfreude Effect in Sports Management: A Conceptual Investigation

ÖZET

Tarihsel süreç içerisinde insan ilişkileri her zaman önemli bir yere sahip olmuştur. İnsan ilişkilerinin etkin ve verimli bir şekilde yönetilebilmesi mecburiyeti, yönetim kavramına olan ihtiyacı karşımıza çıkarmaktadır. Yönetim kavramı, toplumsal huzur ve refah ile gelişim hedefini sağlamak arzusu açısından önemli bir rol oynamaktadır. Spor yönetimi kavramı ise, yönetim kavramının alt dallarından biri olarak kabul edilmektedir. Etkin ve verimli bir spor yönetiminin sağlanması, yalnızca spor örgütleri ve organizasyonlarının işleyişine değil, aynı zamanda toplumsal olarak da çok fazla fayda sağlayabilmektedir. Spor yönetimi, spor örgütleri ve faaliyetlerini belirli amaçlar paralelinde, insan ve maddi kaynakları etkin, verimli ve sistematik bir şekilde yönetebilme süreci olarak tanımlanabilmektedir. Günlük hayatta, kişiler genel olarak yaşadıkları başarısızlıklarından arınmak ve kendilerini iyi hissedebilmek için başka bireylerin yaşadıkları olumsuzluklara yönelmektedirler. Bu düşünce yapısı, son yıllarda popülerliği giderek artan ve sıkça karşımıza çıkan schadenfreude olarak bilinen bir kavramla açıklanabilir. Bu kavram, karmaşık ve insani bir yön taşıyarak, birinin talihsizliklerine duyulan gizli zevki ifade etmektedir. Özellikle spor yönetiminde bireysel veya takım sporlarında elde edilen başarı ya da başarısızlıklarda rakip takım taraftarlarında başarıya karşı bir kin, nefret ve kıskançlık duygusu oluşurken başarısızlık durumunda ise sevin, mutluluk ve rahatlama duyguları oluşmaktadır. Bu çalışmada başkasının üzüntüsünden duyulan mutluluk duygusunu ifade eden schadenfreude kavramının spor yönetimine etkisi üzerine kavramsal bir inceleme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Spor Yönetimi, Schadenfreude.

ABSTRACT

Human relations have always had an important place throughout the historical process. The necessity of managing human relations effectively and efficiently reveals the need for the concept of management. The concept of management plays an important role in terms of the desire to ensure social peace, welfare and development. The concept of sports management is accepted as one of the sub-branches of the concept of management. Ensuring effective and efficient sports management can provide many benefits not only to the functioning of sports organizations and organizations but also to society. Sports management can be defined as the process of managing human and material resources effectively, efficiently and systematically, in line with certain objectives of sports organizations and activities. In daily life, people generally turn to the negativities experienced by other individuals in order to get rid of their failures and to feel good about themselves. This mindset can be explained by a concept known as schadenfreude, which has become increasingly popular and frequently encountered in recent years. This concept carries a complex and human aspect, expressing the secret pleasure felt at someone's misfortunes. Especially in sports management, in case of success or failure in individual or team sports, a feeling of grudge, hatred and jealousy occurs in the fans of the rival team towards success, while in case of failure, feelings of joy, happiness and relief occur. In this study, a conceptual analysis was made on the effect of the concept of schadenfreude, which expresses the feeling of happiness felt by someone else's sadness, on sports management.

Keywords: Management, Sports Management, Schadenfreude.

1. GİRİŞ

Spor, rekabet ortamının ve duygusal yoğunluğun yüksek olduğu önemli alanlardan biridir. Bu koşullar içinde, kişilerin ve takımların yaşadıkları zorluklar ve kazandıkları başarılar sadece performansa bağlı olmamakta ve psikolojik faktörlerde bu durumlarda önemli bir yere sahiptir. Bu doğrultuda, Almanca kökenli bir terim olan "schadenfreude" kavramı, kısacası başkalarının yaşadıkları olumsuzluktan duyulan mutluluk, spor yönetimi ve spor psikolojisi alanlarında önemli bir etki yaratabilmektedir.

Sosyal psikoloji alanında uzun süreden beri araştırılan bu kavram, kişilerin yaşadıkları rekabet ve sosyal ilişkilerinde bu tür duyguları ne şekilde deneyimlediklerini anlayabilmek için kullanılmıştır. Fakat, schadenfreude kavramı spor yönetimi ve spor organizasyonları üzerinde nasıl bir etkiye sahip olduğu çok fazla araştırma konusu olmamıştır.

Spor organizasyonları, genel olarak sporcuların sergiledikleri performanstan ziyade, gösterilen bu performansın topluma sağladığı etkileri de dikkate almak zorundadır. Bu doğrultuda, schadenfreude kavramının sporcu motivasyonu, grup dinamikleri ve genel organizasyon kültürü açısından spor yönetiminde nasıl bir etkiye sahip olduğunu anlayabilmek, spor yöneticileri açısından önemli bir yere sahiptir. Bunun yanında, medya ve taraftar davranışlarında önemli bir etkiye sahip olan bu kavram, spor etkinliklerinde toplumsal algıyı ve işleyişi de değiştirebilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, spor yönetiminde schadenfreude kavramının nasıl bir etkiye sahip olduğunu kavramsal olarak inceleyerek bu kavramın spor organizasyonlarına yönelik etkilerini tartışmaktır. Bu çalışmada, schadenfreude terimini spor açısından ele alarak, bu terimin spor yönetimi uygulamaları açısından yansımaları ve oluşabilecek sonuçları değerlendirilecektir.

2. YÖNETİM KAVRAMININ TANIMI ve TARİHSEL GELİŞİMİ

Yönetim kavramı, insan topluluklarının ortaya çıkmasıyla birlikte var olduğu düşünülen sosyal bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu doğrultuda, tarihsel süreçte insanlar yönetsel gereksinimlerini giderebilmek amacıyla aşiret, kabile, boy, ulus ve devlet şeklinde farklı sosyal ve siyasal yapılar oluşturmuşlardır (Eryılmaz, 2014: 1). Yönetsel uygulamalara bakıldığı zaman toplumsal yaşam kadar eskiye dayanmakta ve hatta yönetime dair ilk yazılı kural ve düzenlemeleri M.Ö. 5. yüzyılda Sümerler döneminde görülmektedir (Baransel, 1993: 11).

Yönetim kavramı, genellikle insanlar tarafından yapılan işler olarak tanımlanmaktadır. Ancak kavrama daha geniş bir perspektiften bakıldığı zaman, yönetim kavramı; amaç ve hedeflere ulaşabilmek amacıyla kaynakların düzenlendiği ve özellikle geleceğe yönelik faaliyetlerin belirlendiği bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Memduhoğlu, 2010: 2).

15. yüzyıla kadar yönetim alanında pek fazla bir gelişme söz konusu olmamasına rağmen, yaşanan savaşın ardından özellikle ticari faaliyetlerin artmasından dolayı işletme ve muhasebe alanlarında kayda değer gelişmeler yaşanmıştır. Prusya'da 18. Yüzyılın ilk dönemlerinde oluşturulan "Kameral Bilimler Kürsüsü", yönetim alanına eğilerek kamu yönetiminin bağımsız bir bilim dalı olduğu fikrini savunmuştur (Eryılmaz, 2014: 33).

1776 yılında A. Smith tarafından ortaya çıkarılan, "Ulusların Zenginliği" adlı eserde iş bölümü, yapılan işte uzmanlaşma, kontrol ve profesyonel yönetici gibi önemli kavramlar söz konusudur. Hatta A. Smith uzmanlaşma konusuna F. Taylor'dan daha önce değindiğinden dolayı ve klasik yönetim yaklaşımının tarihini geriye çektiği de ileri sürülmüştür (Daft, 2010: 244). Genel düşünceye göre yönetim biliminin gelişimi açısından sanayi devrimi en önemli dönüm noktası olarak kabul edilmektedir. Sanayi devriminin etkisiyle sahip olunan geniş bilgi birikiminin etkisiyle modern yönetim döneminin başlayarak yönetimin bağımsız bir bilim dalı olması açısından önemli bir zemin hazırlamıştır (Bolat vd., 2008: 21). Amerika Birleşik Devletleri'nde 1887 yılında W. Wilson tarafından oluşturulan "Yönetimin İncelenmesi" adlı çalışmada kamu yönetiminin bağımsız bir bilim dalı olduğunun altı çizilmiş ve bu alandaki düşüncelerin gelişimine önemli katkılar sağlamıştır (Eryılmaz, 2014: 38).

2.1. Yönetim Yaklaşımları

Tarihsel süreç içerisinde yaşanan dünya savaşları, sanayi devrimi, küreselleşme, teknolojik gelişmeler ve işgücünde yaşanan birçok değişikliklerden dolayı yönetim alanında değişimi sürekli bir hale getirmiştir. Yaşanan bu değişimlere uyum sağlayabilmek için, insanlar yeni yönetim teorileri ve yaklaşımları geliştirmek mecburiyetinde kalmışlardır.

2.1.1. Klasik Yönetim Teorisi

Yönetim alanında ilk olarak sistematik bilgi birikiminin oluşumuna önemli katkılar sağlayan düşünürlerin eserleri ve görüşleri, genel olarak klasik yönetim teorisi olarak adlandırılmaktadır (Can, 2001: 8). Klasik yönetim teorisi içerisinde büyük öneme sahip çok fazla düşünce akımı ve araştırma olmasına karşın, genel olarak yönetimdeki evrensel ilkeler olarak kabul edilen yaklaşımlar; Taylor'un öncülüğünü yaptığı "Bilimsel Yönetim Yaklaşımı", Fayol'un geliştirdiği "Yönetim Süreci Yaklaşımı" ve Weber'in ortaya koyduğu "Bürokrasi Yaklaşımı"dır (Schermerhorn, 1996: 233).

Klasik yönetim anlayışı, örgütsel yapıyı iş gören etkenini göz önünde bulundurmadan, biçimsel bir şekilde ele almaktadır. Örgütlerin yüksek etkinlik ve verimlilik sağlayabilmesi için, bir örgüt yapısının belirlenmesi, otorite ilişkilerin güçlendirilmesi, kuralların, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde tanımlanarak görev dağılımının yapılması gerektiğini savunmaktadır. Çalışanların bu düzenlemelere

uygunluğunun sağlanmasıyla birlikte örgütlerde etkinlik ve verimliliğin artacağı düşüncesi hakimdir (Koçel, 2003: 664).

2.1.2. Neo-Klasik Yönetim Teorisi

1929 yılında yaşanan ve dünya genelinde etkili olan ekonomik buhrandan sonra örgütsel sorunların artması, yönetim uygulamalarında söz konusu olan eksikliklerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. İnsan unsuruna yeterince değer verilmediği düşüncesiyle ortaya çıkan ve "insan ilişkileri yaklaşımı" olarak bilinen neoklasik yönetim yaklaşımı, klasik yönetim anlayışından sonra ortaya çıkan bir yaklaşımdır. Neo-klasik yönetim teorisindeki asıl amaç, klasik yönetim teorisi anlayışında yaşanan eksiklikleri gidermek ve örgütlerin insan odaklılık konusunda daha duyarlı olması gerektiğini savunmaktadır (Bolat vd., 2008: 36).

Neo-klasik yönetim teorisi savunucuları, çalışanların ihmal edilen psiko-sosyal yönlerine yönelik bazı incelemeler yaparak onların ihtiyaçları, duyguları, tutumları, değerleri ve isteklerinin önemli bir yere sahip olduğunu vurgulamışlardır. Yapılan bu tür araştırmalar, davranışsal yönetim modellerinin gelişimi açısından önemli katkılar sağlamıştır (Topaloğlu, 2011: 256).

2.1.3. Modern Yönetim Teorisi

Modern yönetim teorisi, klasik ve neo-klasik yönetim yaklaşımlarını bir araya getirmek maksadıyla oluşturulan yeni bir yönetim anlayışı olarak karşımıza çıkmaktadır (Akdemir, 2012: 253). Modern yönetim teorisinde asıl amaç, örgütlerin çevrelerinde aldıkları girdileri belirli bir dönüşüm sürecinden geçirerek mal ve hizmet olarak çevreye geri sunan açık sistem oluşturmaktır (Atıgan, 2011: 38). Modern yönetim teorisinde iki temel unsur olan sistem ve durumsallık yaklaşımları, klasik ve neo-klasik yönetim teorilerinin savundukları düşünce ve varsayımları yenilikçi bir bakış açısıyla ele almaktadır (Bolat vd., 2009: 45).

3. SPOR YÖNETİMİ

Sosyal ilişkilerin sağlanması açısından insanların bir araya gelmelerini sağlayan önemli faktörlerden biri de spordur. Spor, belirli kurallar çerçevesinde bireysel ve takım olarak insanların boş zamanlarını değerlendirdiği veya mesleki faaliyet olarak gerçekleştirilen, sosyolojik, iktisadi, psikolojik ve bedensel olarak pozitif etkileri olan kültürel bir etkinliktir (Barthes, 2007, s.7) Spor, insanlara önemli yalnızca fiziksel aktiviteler sağlamasından ziyade, insanların sosyalleşmesi ve grup üyeliği hissi elde etmesine önemli katkılar sağlamaktadır (Küçük ve Acet, 2002)

Planlama, örgütlenme, yöneltme, koordinasyon ve denetim gibi yönetim süreçlerini belirleyen bu önemli fonksiyonlar aynı zamanda spor etkinlikleri ve organizasyonların gerçekleşmesinde de önemli bir rol oynamaktadır. Bu doğrultuda spor yönetimi, genel yönetim ilkelerinin spor alanlarında nasıl uygulandığını ifade etmek amacıyla önemli bir konuma sahiptir. Spor yönetiminde asıl hedef, spor organizasyonlarını işleyiş açısından bilimsel açıdan incelemek, gerekli yöntemleri saptamak ve bu yöntemleri prensip haline getirerek sporla ilgili politika ve hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik etkinlikler sağlamaktır (Sunay, 2017).

Toplumlar genel olarak bedensel, zihinsel ve psikolojik olarak sağlıklı bir yaşam sürme amacıyla oldukları için spor devletler açısından vazgeçilmez bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle, devletler vatandaşlarının bu sağlığı yaşaması için temel görevlerinden biride sporu desteklemek ve teşvik etmektir (Gök ve Sunay, 2010). Genel yönetimin önemli bir parçası olan spor yönetimi, beden eğitimi ve spor programlarının düzenlenmesi, geliştirilmesi, personel sağlanması ve eğitilmesi, kurumların sevk, idare ve denetimi gibi birçok önemli göreve sahiptir (Krotee ve Bucher, 2006).

Cumhuriyet öncesi dönem, Türk sporunda örgütsel bağlamda önemli eksiklerin yaşandığı bir dönem olarak kabul edilmektedir. Özellikle Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde ve koşulların zorluğunda ötürü izcilik ve beden eğitimi gibi bazı faaliyetlere yönelme görülmüş olsa bile sporundan modern anlamda bir spor örgütlenmesi söz konusu olmamıştır (Sümer, 1990: 54)

Tanzimat döneminin yaşanmasından dolayı yönetim alanında güçlü merkezileşme gelişimleri yaşanarak idari ve eğitim alanlarında önemli yenilikler ortaya çıkmış ve bu durumun spor programlarına da pozitif yönde etkisi olmuştur. Özellikle 1868 yılında batıya yönelmenin sembolü olarak görülen Mekteb-i Sultani'de, Fransız asıllı Beden Eğitimi öğretmeni M. Cürel'in jimnastiği zorunlu ders olarak müfredatta yer alması, batı da orta çıkan belirli spor dallarının modern eğitim programında yer alması, merkezileşme hareketinin önemli belirtileri arasında değerlendirilmektedir (Atabeyoğlu, 1991).

1903 yılında spor kulüplerini bir araya getirmek amacıyla kurulan, “İstanbul Futbol Birliği” ile birlikte futbol kulüplerinin müsabakalarını sistematik olarak düzenlemek, maç tarihlerinin planlamak ve futbola ilgiyi arttırmak amaçlanmıştır. 1909 yılında dernekler yasasının kabul edilmesiyle birlikte vatandaşların kulüp kurma yasağı kaldırılmış ve bu durum kulüp sayısında artışın yaşanmasına sebep olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra 26 Haziran 1920 yılında spor kulüplerini bir araya getirmek için “İdman İttifakı Heyeti Muvakkatesi” ana nizamnamesi oluşturularak Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın temellerini atılmıştır (Fişek, 1998). 1923 yılında, atletizm, bisiklet, eskrim gibi spor dallarında federasyonların kurulması ve faaliyetlerinin düzenlenmesi üzerine çalışmalar söz konusu olmuştur (Cankalp, 2005: 3).

4. SCHADENFREUDE

Bazı durumlarda insanların birçoğu başka insanların yaşadıkları negatif olaylar veya karşılaştıkları talihsizliklere yönelik bilgi sahibi olduklarında içsel bir tatmin duygusu yaşayabilmektedirler. Genel olarak toplumlar tarafından böyle bir duygunun temel ahlak değerlerden ötürü açık bir şekilde ifade edilmemesine rağmen, başka bireylerin yaşadıkları olumsuzluklardan hoşnut olmak yaygın bir deneyim olarak karşımıza çıkmaktadır (Sawada ve Hayama, 2012:322).

Almanca "schaden" sözcüğü zarar, "freude" sözcüğü ise sevinç anlamına gelirken "schadenfreude" ise bir başkasının karşılaştığı kötü olaylar veya yaşadığı talihsizliklere karşı hissedilen kötü niyetli mutluluk anlamına gelmektedir. Bu özel duyguyu tam anlamıyla karşılayabilecek İngilizce bir kelimenin olmamasından ötürü, araştırmacılar schadenfreude kavramını kullanmaya devam etmektedirler (Combs vd., 2009:635).

Başka kişilerin yaşadıkları olumsuzluklardan mutluluk duyma durumu genel olarak negatif bir izlenim etkisi ortaya çıkarsa da, günümüz koşullarında televizyonlarda, dergilerde ve sosyal etkileşim alanlarında böyle duygulara karşı koymak kolay olmamaktadır. Bazı durumlarda ise bireyler karşılaştıkları olumsuz durumlara yönelik gülümsemekten kendilerini alıkoyamayabilirler. Bundan ötürü schadenfreude, insanların sosyal bir varlık olmalarının doğal bir yansıması olarak değerlendirilebilmektedir. Bilimsel çalışmalar bazı durumlarda schadenfreude'un daha etkin olarak görüldüğünün altını çizmektedir. Özellikle, insanlar tarafından pek sevilmeyen ve kıskanılan bir bireyin başına gelen olumsuzluklara karşı bu duygu daha yoğun bir şekilde ortaya çıkmakta ve ayrıca, bir kişinin yaşadığı olumsuzlukların hak edilmiş olduğu düşünüüyorsa, schadenfreude duygusu daha yoğun bir biçimde hissedilmektedir (van Dijk vd., 2011:360-361).

Schadenfreude'nin başka bir önemli özelliği de sosyal ilişkiler bağlamında sinsi bir tehdit olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir kişinin rekabet yoluyla bir başkasına karşı elde ettiği başarıdan dolayı yaşadığı sevinç ve mutluluk genel olarak meşru bir durum olarak kabul edilirken, üçüncü bir kişinin başka birinin başarısızlığını pasif bir şekilde izleyerek böyle bir durumdan haz duygusu yaşaması daha nadir kabul edilen bir duygu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu paralelde, başka birinin yaşadığı üzüntüden kaynaklanan mutluluğun, rekabet yolu ile sağlanan mutluluğa oranla daha sinsi ve meşru olmayan bir duygu olduğu savunulmaktadır (Leach vd., 2003:3).

Schadenfreude kavramı, bazı durumlarda bireylerin benlik duygularına karşı olumlu etkilerde yaratabilmektedir. Bazı çalışmalar, bir kişinin kendisinden önde olan başka bir kişinin başarısızlık elde etmesinin memnuniyet sağladığını çünkü, diğer bireyin başarısızlık elde etmesi, o kişinin önceden yaşanan benlik duygusunda ki zararı hafiflettiğini göstermektedir. Bu doğrultuda, schadenfreude kavramı, kişilerin kendilerini daha iyi bir şekilde hissetmesini sağlamak ve ikinci planda kalan benlik duygusunun iyileşmesine yardımcı olabilmektedir (Leach ve Spears, 2009:660).

4.1. Sporda Schadenfreude Etkisi

Schadenfreude kavramı, başka bireylerin yaşadıkları üzüntülerden mutluluk elde etmek anlamına gelen bir terimdir ve özellikle spor gibi rekabet oranı yüksek olan alanlarda çok yoğun bir şekilde görülmektedir. Sporun doğasında yer alan bu duygu, bir sporunun veya bir takımın başarısızlık yaşamasında rakiplerin ve karşı taraftarların mutluluk duymasını içermektedir. Fakat, bu duygu sporda rekabeti kötü yönde etkilediği ve fair-play (dürüst oyun) ilkeleriyle çeliştiği için ahlaki bir spor ortamı açısından schadenfreude'un geliştirilmesi gerekmektedir. Sporcular ve izleyiciler açısından bu kavramla başa çıkabilmek pozitif bir rekabet ortamının oluşmasını sağlayacaktır.

Schadenfreude kavramı, sporun doğasında bulunan rekabetçi ruhla yakın ilişkilidir. Sporcular ile taraftarlar, rakiplerinin zorluklar yaşamalarını izlemeleri, elde ettikleri başarısızlıklardan ötürü bir avantaj sağladıklarını düşündüklerinde ortaya çıkabilmektedir. Örneğin, bir futbol takımında önemli bir oyuncunun

sakatlanması, bir basketçinin kötü oynaması veya bir boksörün kötü bir performans ortaya koyması durumunda, rakipleri ve takip taraftarlar açısından schadenfreude'un bir yansıması karşımıza çıkmaktadır (Hornsey ve Jetten, 2004). Bu doğrultuda, schadenfreude'nin sporun ahlaki, etik ve karşılıklı saygı değerlerine de zarar verdiği dikkate alınmalıdır. Sporun önemli temel değerleri arasında fair-play yani dürüst oyun anlayışı önemli bir yere sahiptir. Schadenfreude kavramı, bu anlayışa zarar verebilir çünkü başkalarının elde ettiği başarısızlıklardan dolayı mutluluk duygusu yaşamak, rakiplere ve sporun bütünlüğüne saygı göstermeyen bir yaklaşımı karşımıza çıkarmaktadır.

Sporla pozitif gelişimlerin sağlanabilmesi için, schadenfreude ile başa çıkabilmek ve özellikle bu duygunun etkilerini en aza indirebilmek önemli bir yere sahip olmaktadır. Sporun ruhunu ve değerlerini korumak, rekabeti daha sağlıklı bir hale getirmek ve başkalarının yaşadıkları başarısızlıklara odaklanmak yerine, kendi başarılarınıza odaklanmalarını sağlayabilmek bu sürecin bir parçası olarak görülmektedir (Mahony ve Howard, 1998) Bunun yanında, schadenfreude kavramının bazı pozitif yönleri de karşımıza çıkmaktadır. Örnek olarak bakacak olursak, rakiplerinin yaşadıkları olumsuzlukları görmek ve kendi yaşadıkları başarısızlıklarından ders çıkarabilmek onları daha iyi bir sporcu olabilmek için pozitif yönde etkileyebilir. Bu doğrultuda, schadenfreude kavramı kişisel gelişim ve rekabetin sürdürülmesi bağlamında iyi bir araç olabilmektedir (Hickman ve Ward, 2007). Genel olarak bakacak olursak schadenfreude duygusu, iyi bir şekilde yönetilirse, etik değerlerle uyumlu olursa, sporun olumlu ve yapıcı yönlerini koruyabilirse spor dünyasında önemli bir rol oynayabilir.

5. SONUÇ

Bu çalışmada, spor yönetimi açısından Schadenfreude kavramının etkisi ve önemi kavramsal bir çerçevede incelenmiştir. Schadenfreude kavramı, başka bireylerin karşılaştıkları olumsuzluklar veya başarısızlıklardan haz alabilme duygusu olarak tanımlanmakta ve spor hayatında farklı biçimlerde görülebilmektedir.

Özellikle son yıllarda sporda kin ve nefret duygusunun artması yönetim, sporcu ve taraftarların kendi başarılarından ziyade rakip oyuncu ve takımların başarısızlıklarının daha çok önemsenmesi karşımıza çıkmaktadır. Genel olarak taraftarlar arasında Schadenfreude kavramının yaygınlaşması, spor organizasyonlarının marka imajı ve taraftar ilişkileri açısından dikkatle yönetilmesi gereken bir konu olarak öne çıkmaktadır.

Yapılan bazı çalışmalara göre, Schadenfreude kavramının spor yönetiminde yaşanan rekabet ve takım içi ilişkilerde olumsuz birçok etkisine rağmen, bazı olumlu yönleri de mevcuttur. Örneğin, rakip takımın başarısız sonuçlar almasından duyulan mutluluk, bazı zamanlarda kendi takımlarının performanslarının pozitif yönde etkilenmesini de sağlayabilmektedir.

Schadenfreude kavramının, yöneticilerinin karar süreçlerinde, takım dinamiklerinin belirlenmesinde ve spor psikolojisinde nasıl bir etki yarattığına dair daha fazla araştırma yapılması gerekmekte ve bu duygunun üstesinden gelebilmek için ile başa çıkmak için önemli stratejik yaklaşımlar geliştirilmelidir.

Sonuç olarak baktığımızda, Schadenfreude kavramının spor yönetimi açısından ne tür etkilere sahip olduğunu anlayabilmek, sağlıklı ve etkili spor organizasyonlarının düzenlenmesine katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda, araştırmacıların ve spor yöneticilerinin Schadenfreude kavramını daha derinlemesine inceleyerek uygulama stratejilerini bu doğrultuda şekillendirmeleri önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akdemir, A. (2012). *İşletmeciliğin Temel Bilgileri*. Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Atabeyoğlu, C. (1991). *Türk spor tarihi ansiklopedisi*. Fotospor.
- Atıgan, F. (2011). *Yönetim ve Organizasyon*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Baransel, A. (1993). *Çağdaş Yönetim Düşüncesinin Evrimi*. İÜ İşletme Fakültesi Yayını.
- Barthes, R. (2007). *What is sport?* Yale University Press.
- Bolat, T., Seymen, O. A., Bolat, O. İ.& Erdem, B. (2008). *Yönetim ve Organizasyon*, Detay Yayıncılık
- Can, H. (2001). *Yönetim ve Organizasyon*. (Editör: Salih Güney). "Yönetim Bilimi ve Tarihçesi", Nobel Yayın Dağıtım.
- Cankalp, M. (2005). *Sporla yönetim ve organizasyon* (2. Baskı). Nobel Yayın Dağıtım

- Combs, D. J., Powell, C. A., Schurtz, D. R., & Smith, R. H. (2009). Politics, schadenfreude, and ingroup identification: The sometimes happy thing about a poor economy and death. *Journal of Experimental Social Psychology*, 45(4), 635-646.
- Daft, R. L. (2010). *New Era of Management, International Edition*, Cengage Learning.
- Eryılmaz, B. (2014). *Kamu Yönetimi*. Okutman Yayıncılık.
- Fişek, K. (1998). *Devlet Politikası Ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi: Türkiye'de ve Dünya'da*. Bağırhan Yayınevi
- Gök, Y. ve Sunay, H. (2010). Türkiye ve Fransa'da Uygulanan Spor Yönetiminin Kamu Yönetimi Açısından Karşılaştırılması. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 7-16.
- Hickman, T., & Ward, J. (2007). *The dark side of brand community: Inter-group stereotyping, trash talk, and schadenfreude*. ACR North American Advances
- Hornsey, M. J., & Jetten, J. (2004). The individual within the group: Balancing the need to belong with the need to be different. *Personality and Social Psychology Review*, 8(3), 248-264
- Koçel, T. (2003). *İşletme Yöneticiliği*, Beta Basım Dağıtım ve Yayınevi.
- Küçük, V., & Acet, M. (2015). Bir kişilik özelliği olarak suçluluk ve sporla ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (7).
- Krotee, M., & Bucher, C. (2006). *Management of Physical Education and Sport*. Open University Press. The McGraw-Hill companies, Order Services, PO Box 182605, Columbus, OH 43218-2605
- Leach, C. W., Spears, R., Branscombe, N. R., & Doosje, B. (2003). Malicious pleasure: schadenfreude at the suffering of another group. *Journal of personality and social psychology*, 84(5), 932.
- Leach, C. W. ve Spears, R. (2009). "Dejection at in-Group Defeat and Schadenfreude Toward Second-And Third-Party Out-Groups". *Emotion*, 9(5), 659-665.
- Mahony, D. F., & Howard, D. R. (1998). The impact of attitudes on the behavioral intentions of sport spectators. *International sports journal*, 2(2), 96-110.
- Memduhoğlu, H. B. (2010). *Yönetimde Yeni Yaklaşımlar*. Pegem Akademi.
- Sawada, M., ve Hayama, D. (2012). "Dispositional Vengeance And Anger On Schadenfreude". *Psychological Reports*, 111(1), 322-334.
- Schermerhorn, R. J. (1996). *Management*. 5th Edition, John Wiley&Sons Inc.
- Sunay, H. (2017). *Spor yönetimi*. Gazi Kitapevi.
- Sümer, R. (1990). *Türkiye'de spor yönetiminin tarihsel gelişimi ve sporda demokrasi*. Türk Spor Vakfı.
- Topaloğlu, C. (2011). Yönetim Kuramları ve Örgüt İçi Çatışmalar. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 6(1), 249-265.
- Van Dijk, W. W., Ouwerkerk, J. W., Wesseling, Y. M., & van Koningsbruggen, G. M. (2011). Towards understanding pleasure at the misfortunes of others: The impact of self-evaluation threat on schadenfreude. *Cognition and Emotion*, 25(2), 360-368.